

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Iwaszko

Protokolant: stażysta Ewelina Zalewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 października 2014 r. w Warszawie sprawy

z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w L.

przeciwko M. S.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje pozwanemu M. S. wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o treści:

a.) "Wynajmujący przyjmuje następujące waluty: PLN, EURO, USD liczone wg kursu skupu obowiązującego w dniu wypłaty. (§ 5 Regulaminu, zdanie szóste);

b.) W przypadku zwrotu pojazdu przed terminem wygaśnięcia umowy Wynajmujący nie zwraca różnicy wynikającej z faktycznego okresu najmu. (§6 Regulaminu, zdanie szóste);

c.) Uszkodzenie opon, felg, kołpaków a także wnętrza pojazdu (np. radioodtwarzacz i inne wyposażenie standardowe i opcjonalne) oraz wszelkie szkody o wartości poniżej 500 zł nie są objęte ubezpieczeniem i są usuwane na koszt Najemcy. (§15 Regulaminu);

d.) Wynajmujący nie przyjmuje odpowiedzialności za wszelkie opóźnienia i straty Najemcy spowodowane awarią wynajmowanego pojazdu lub innymi okolicznościami np. włamanie, kradzież lub wypadek. (§19 Regulaminu, zdanie drugie);

e.) Najemca jest odpowiedzialny finansowo za wszelkie uszkodzenia co do których ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania a w szczególności: (...) (§ 19 Regulaminu, zdanie czwarte)

f) Opłaty i kary umowne:

Brak gaśnicy, trójkąta ostrzegawczego, apteczki lub, kamizeli odblaskowej - 50 zł/szt.,

Brak koła zapasowego - 300 zł,

Brak lewarka - 100 zł,

Brak klucza do kół - 100 zł,

Brak lub uszkodzenie telefonu komórkowego - 300 zł,

Brak lub uszkodzenie nawigacji samochodowej - 1500 zł,

Brak lub uszkodzenie bagażnika dachowego - 700 zł,

Brak lub uszkodzenie fotelika dziecięcego - 600 zł,

Brak lub uszkodzenie pasów do mocowania ładunku - 60 zł/szt.,

Brak lub uszkodzenie radioodtworacza - 900 zł,

Brak lub zniszczenie panela do radioodtworacza - 300 zł,

Zgubienie lub zniszczenie dowodu rejestracyjnego - 500 zł,

Zgubienie lub zniszczenie polisy ubezpieczeniowej - 150 zł,

Zgubienie tablicy rejestracyjnej - 300 zł/szt.,

Brak naklejki rejestracyjnej na szybie- 250 zł,

Utrata lub zniszczenie kluczyka lub pilota od pojazdu - 500 zł (...). (§20 Regulaminu)

g) Za niestosowanie się do któregoś z punktów niniejszego regulaminu Wypożyczalnia może orzec przepadek kaucji lub wg własnego uznania naliczyć opłatę

karną w wysokości 1-20-krotności stawki dobowej za wynajmowany pojazd. (§ 21 Regulaminu)";

2. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powoda Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w L. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) , tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. nakazuje pobrać od pozwanego M. S. kwotę 600 zł (sześćset złotych) na rzecz Skarbu Państwa - Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie, tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony;

4. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego M. S..

SSO Anna Iwaszko

Sygn. akt ***XVII AmC 416/13***

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 stycznia 2013 roku powód – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- domagał się uznania za niedozwolone i zakazania wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień zawartych we wzorcu umowy zatytułowanym „Regulamin wypożyczalni (...) P.” o treści:

1. „Wynajmujący przyjmuje następujące waluty: PLN, EURO, USD liczone wg kursu skupu obowiązującego w dniu wpłaty” (§5 wzorca);

2. „W przypadku zwrotu pojazdu przed terminem wygaśnięcia umowy Wynajmujący nie zwraca różnicy wynikającej z faktycznego okresu najmu” (§6 wzorca);

3. „Uszkodzenie opon, felg, kołpaków a także wnętrza pojazdu (np. radioodtworacz i inne wyposażenie standardowe i opcjonalne) oraz wszelkie szkody o wartości poniżej 500 zł nie są objęte ubezpieczeniem i są usuwane na koszt Najemcy.” (§15 wzorca);

4. „Wynajmujący nie przyjmie odpowiedzialności za wszelkie opóźnienia i straty Najemcy spowodowane awarią wynajmowanego pojazdu lub innymi okolicznościami np. włamanie, kradzież lub wypadek.” (§ 19 wzorca);

5. „Najemca jest odpowiedzialny finansowo za wszelkie uszkodzenia co do których ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania a w szczególności: (...)” (§19 wzorca);

6. „Opłaty i kary umowne:

Brak gaśnicy, trójkąta ostrzegawczego, apteczki lub, kamizelki odblaskowej- 50 zł/szt.

Brak koła zapasowego- 300 zł

Brak lewarka- 100 zł

Brak klucza do kół- 100 zł

Brak lub uszkodzenie telefonu komórkowego- 300 zł

Brak lub uszkodzenie nawigacji samochodowej- 1500 zł

Brak lub uszkodzenie bagażnika dachowego – 700 zł

Brak lub uszkodzenie fotelika dziecięcego- 600 zł

Brak lub uszkodzenie pasów do mocowania ładunku – 60 zł/szt.

Brak lub uszkodzenie radioodtwarzacza- 900 zł

Brak lub zniszczenie panela od radioodtwarzacza- 300 zł

Zgubienie lub zniszczenie dowodu rejestracyjnego – 500 zł

Zgubienie lub zniszczenie polisy ubezpieczeniowej- 150 zł

Zgubienie tablicy rejestracyjnej – 300zł/szt.

Brak naklejki rejestracyjnej na szybie- 250zł

Utrata lub zniszczenie kluczyka lub pilota od pojazdu- 500zł (...)” (§ 20 wzorca);

7. „Za niezastosowanie się do któregoś z punktów niniejszego regulaminu Wypożyczalnia może orzec przepadek kaucji lub wg własnego uznania naliczyć opłatę karną w wysokości 1-20-krotności stawki dobowej za wynajmowany pojazd.” (§ 21 wzorca).

Wyżej wymienionymi postanowieniami posługuje się pozwany – M. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...). Powód wniósł również o zasądzenie kosztów procesu.

W ocenie powoda wskazane postanowienia wzorca umowy stanowią niedozwolone klauzule, gdyż są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumentów. Wypełniałoby tym hipotezę art. 385[1] § 1 kc, zgodnie z którym niedozwolonymi są postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, niezgodnione z nim indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy – z wyłączeniem postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Ponadto powód argumentując swoje twierdzenia, podniósł, iż klauzula zawarta w §5 wzorca powinna zostać uznana za niedozwoloną, gdyż jest sprzeczna z dobrymi obyczajami. Powyższe uzasadnił to tym, iż przedsiębiorca zaniechał podania szczegółowych zasad przeliczania walutowego. Tym samym, najemca pozostaje w niepewności co do ostatecznej wysokości obciążających go opłat, co może narazić go na wymierne straty finansowe.

Odnosząc się do klauzuli zawartej w §6 regulaminu, w ocenie Prezesa UOKiK zastrzeżenie w umowie prawa do niezwracania części uiszczonej zapłaty za świadczenie w sytuacji, gdy konsument podejmuje decyzję o rezygnacji z kontynuowania umowy jest sprzeczne z zasadą ekwiwalentności uprawnień i obowiązków ciążących na stronach umowy. W takiej sytuacji, zdaniem powoda to na przedsiębiorcy powinien ciążyć obowiązek zwrotu konsumentowi tej części świadczenia, która przypada na czas od momentu rezygnacji z umowy do czasu jej zakończenia. Ponadto Prezes UOKiK podniósł, iż przedmiotowe postanowienie wypełnia hipotezę przepisu art. 385 [3] pkt 12 kc.

Następne klauzule zawarte w §15 oraz § 20 regulaminu w ocenie powoda przewidują możliwość każdorazowego obciążania najemcy kosztami napraw danych elementów bądź nałożenia na niego opłat i kar umownych z tytułu braków w wyposażeniu auta. W ocenie powoda, obciążanie konsumenta dodatkowymi kosztami w przypadkach wskazanych we wzorcu jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, w szczególności, w sytuacji, gdy klient w trakcie trwania umowy wykazał należytą staranność i nie przyczynił się do powstania danej szkody. Zdaniem Prezesa UOKiK, brak jest podstaw, aby obciążać kontrahenta przedsiębiorcy ryzykiem z tytułu ponoszenia konsekwencji takich zdarzeń. Ponadto, powód podniósł, iż zakwestionowane zapisy godzą w równowagę kontraktową stron umowy oraz w ekonomiczne interesy konsumentów.

Postanowienie zawarte w §19 wzorca (zdanie drugie) w ocenie powoda powinno zostać uznane za niedozwolone, gdyż przedsiębiorca nie powinien z góry wyłączać swojej odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu strat poniesionych przez konsumenta wskutek niemożności korzystania z wynajętego samochodu. Takie ograniczenie w sposób istotny narusza interesy konsumentów, przerzucając ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na klienta przedsiębiorcy. Zdaniem pozwanego postanowienie to ogranicza dochodzenie roszczeń na zasadach ogólnych, w przypadku, gdy np. awaria samochodu wynikła z zaniedbania wynajmującego. W ocenie Prezesa UOKiK w niniejszej sprawie zachodzi dysproporcja praw i obowiązków stron umowy najmu, a tym samym sprzeczność z dobrymi obyczajami.

Prezes UOKiK odniósł się także do klauzuli §19 wzorca (zdanie czwarte). Według powoda, postanowienie jest abuzywne, gdyż najemca nie ma wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać uszkodzenia lub dokonana zostanie kradzież auta i tym samym, przypisywanie mu pełnej odpowiedzialności stanowi nadużycie. W jego ocenie, może nastąpić nieuzasadnione rozszerzenie odpowiedzialności najemcy. W dodatku, jak wynika z zakwestionowanej klauzuli, odpowiedzialność klienta jest zależna od umowy zawartej między wynajmującym a ubezpieczycielem, a zatem od okoliczności, na które najemca nie miał żadnego wpływu. Takie działanie przedsiębiorcy, zdaniem strony powodowej, stanowi rażące naruszenie interesów konsumentów a zarazem jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Powód wskazał także postanowienie zawarte w § 21 regulaminu, które nakłada na konsumenta „opłatę karną”. Przedsiębiorca nie precyzuje dokładnie w jakich sytuacjach niniejsze postanowienie będzie miało zastosowanie oraz w jakiej wysokości opłatą zostanie obciążony klient. Zdaniem powoda, pozwany uzależnia zastosowanie ww. klauzuli od czynników zależnych wyłącznie od jego woli. Taka konstrukcja postanowienia, w ocenie Prezesa UOKiK, powoduje niepewność po stronie klienta, co uzasadniałoby twierdzenie, iż przedsiębiorca nie przekazuje informacji w sposób rzetelny, a w dodatku ma na celu zastraszenie najemcy. Prezes UOKiK podkreślił także w pozwie, iż brak transparentności stosowania opłat, może w rezultacie prowadzić do rażącego naruszenia interesów konsumenta.

Pozwany nie złożył w przepisany terminie odpowiedzi na pozew, do czego został zobowiązany i tym samym nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą, przedmiotem której jest między innymi wynajem samochodów osobowych. W ramach tej działalności opracował i w dacie wniesienia pozwu posługiwał się w obrocie wzorcem umowy pt. „Regulamin wypożyczalni (...) P.”, zawierającym zapisy, do którego nawiązuje żądanie pozwu, tj.

1. „Wynajmujący przyjmuje następujące waluty: PLN, EURO, USD liczone wg kursu skupu obowiązującego w dniu wpłaty” (§5, zdanie szóste wzorca);

2. „W przypadku zwrotu pojazdu przed terminem wygaśnięcia umowy Wynajmujący nie zwraca różnicy wynikającej z faktycznego okresu najmu” (§6wzorca, zdanie szóste);

3. „Uszkodzenie opon, felg, kołpaków a także wnętrza pojazdu(np. radioodtworacz i inne wyposażenie standardowe i opcjonalne) oraz wszelkie szkody o wartości poniżej 500 zł nie są objęte ubezpieczeniem i są usuwane na koszt Najemcy.” (§ 15 wzorca);

4. „Wynajmujący nie przyjmie odpowiedzialności za wszelkie opóźnienia i straty Najemcy spowodowane awarią wynajmowanego pojazdu lub innymi okolicznościami np. włamanie, kradzież lub wypadek.” (§ 19 wzorca, zdanie drugie);

5. „Najemca jest odpowiedzialny finansowo za wszelkie uszkodzenia co do których ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania a w szczególności: (...) (§19 wzorca, zdanie czwarte);

6. „Opłaty i kary umowne:

Brak gaśnicy, trójkąta ostrzegawczego, apteczki lub, kamizelki odblaskowej- 50 zł/szt.

Brak koła zapasowego- 300 zł

Brak lewarka- 100 zł

Brak klucza do kół- 100 zł

Brak lub uszkodzenie telefonu komórkowego- 300 zł

Brak lub uszkodzenie nawigacji samochodowej- 1500 zł

Brak lub uszkodzenie bagażnika dachowego – 700 zł

Brak lub uszkodzenie fotelika dziecięcego- 600 zł

Brak lub uszkodzenie pasów do mocowania ładunku – 60 zł/szt.

Brak lub uszkodzenie radioodtworacza- 900 zł

Brak lub zniszczenie panela od radioodtworacza- 300 zł

Zgubienie lub zniszczenie dowodu rejestracyjnego – 500 zł

Zgubienie lub zniszczenie polisy ubezpieczeniowej- 150 zł

Zgubienie tablicy rejestracyjnej – 300zł/szt.

Brak naklejki rejestracyjnej na szybie- 250zł

Utrata lub zniszczenie kluczyka lub pilota od pojazdu- 500zł (...)” (§ 20 wzorca);

7. „Za niezastosowanie się do któregoś z punktów niniejszego regulaminu Wypożyczalnia może orzec przepadek kaucji lub wg własnego uznania naliczyć opłatę karną w wysokości 1-20-krotności stawki dobowej za wynajmowany pojazd.” (§ 21 wzorca).

Z uwagi na to, że pozwany nie wdał się w spór, Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego, kierując się dyspozycją art. 339 kpc przyjął domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, gdyż nie budziły one uzasadnionych wątpliwości i nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 385[1] §1 kc, aby dane postanowienie umowne mogło być uznane za niedozwolone, musi ono spełniać cztery przesłanki tj.: (I) postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione z konsumentem, (II) ukształtowane przez postanowienie prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami, (III) powyższe prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta oraz (IV) postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.

Omawiane postanowienia nie regulują głównych świadczeń stron. Główne świadczenia pozwanego z tytułu zawartych umów polegają bowiem na oddaniu najemcy rzeczy do używania (przez czas oznaczony lub nieoznaczony), a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie może w tej sprawie mieć znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umownego. Sąd nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy pozwanym a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że pozwany wprowadził oceniany wzorzec do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia umowy z wykorzystaniem go.

Dla zastosowania omawianego przepisu przesłanki II (sprzeczność z dobrymi obyczajami) i III (rażące naruszenie interesów konsumenta) muszą zachodzić równocześnie. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes.

Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno – gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.

Dobrym obyczajem na tle niniejszej sprawy jest, by przedsiębiorca nie wykorzystywał swej uprzywilejowanej pozycji kontraktowej, będącej pochodną stosowania wzorca umowy. W szczególności, odnosząc się do zakwestionowanych postanowień, oczekiwanym jest, by przedsiębiorca zorganizował swoje przedsiębiorstwo, uwzględniając ewentualne przeszkody i utrudnienia charakterystyczne dla tego typu działalności gospodarczej. Tym samym, nawiązując do klauzuli- dobry obyczaj nakazuje, aby przedsiębiorca nie nakładał dodatkowych obowiązków ani nie ograniczał praw, które z mocy prawa przysługują konsumentom.

Na gruncie niniejszej sprawy, postanowienie zawarte w §5 wzorca narusza dobre obyczaje poprzez zaniechanie przez wynajmującego podania szczegółowych zasad przeliczania walutowego. Konsument powinien być poinformowany o wszelkich kosztach oraz sposobie ich obliczania w chwili zawarcia umowy. W niniejszej sprawie zaś, obliczenie kursu walutowego jest wysoce nieprecyzyjne. Stosowane przez pozwanego przedsiębiorcę postanowienia powoduje stan niepewności po stronie konsumenta, gdyż niedokładne określenie wysokości kursu waluty uprawnia przedsiębiorcę do arbitralnego względem konsumenta i swobodnego wprowadzania zmian w dowolnym czasie. Dodać przy tym należy, że każda zmiana ww. czynnika może służyć pozwanemu do zmiany wysokości czynszu niekoniecznie na korzyść

konsumenta. Zatem przedmiotowe postanowienie uprawnia przedsiębiorcę do jednostronnej zmiany czynszu bez zgody konsumenta i po zawarciu umowy.

Kolejne zakwestionowane postanowienie w §6 niniejszego regulaminu, jest w ocenie Sądu, sprzeczne z zasadą ekwiwalentności uprawnień i obowiązków ciążących na stronach umowy. Przedsiębiorca jako silniejsza strona umowy, wykorzystuje swoją przewagę i tym samym przerzuca ryzyko finansowe prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta poprzez ograniczanie praw konsumentowi i obciążanie go dodatkowymi kosztami. Z treści niniejszego postanowienia wynika, iż wynajmujący wyłącza obowiązek zwrotu najemcy części opłaty uiszczonej za najem w przypadku skrócenia przez konsumenta czasu trwania umowy. Jest to kwota jaką przedsiębiorca otrzymał, ale której już nie odpowiada w całości świadczenie z jego strony. Może zatem dojść do uzyskania przez wynajmującego nieuzasadnionych korzyści kosztem najemcy-konsumenta. W związku z tym, treść przedmiotowego postanowienia może naruszać dobre obyczaje, gdyż nieuczciwym jest przysporzenie jednej, silniejszej stronie umowy korzyści finansowych bez odpowiadającym im nakładów na ich uzyskanie. Zwrócony przed terminem samochód wynajmującego może pozostawić do dyspozycji kolejnego najemcy i z tego tytułu uzyskać należną zapłatę. Nie powinien zatem pobierać takiego wynagrodzenia w podwójnej wysokości. W dodatku, taka konstrukcja postanowienia może wprowadzać konsumentów w błąd co do zakresu posiadanych przez nich uprawnień ustawowych. Ponadto, należy uznać, iż zapis wzorca umowy wypełnia hipotezę art. 385 [3] pkt 13 kc, który stanowi, iż: „w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności: (...) 13) przewidują utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiedają, rozwiązują lub odstępują od umowy.”

Odnosząc się do §15 oraz §20 regulaminu, zdaniem Sądu, należy je również uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż wskazane kary umowne za bliżej nieokreślone braki lub uszkodzenia w wyposażeniu samochodu obciążają konsumenta bez względu na okoliczności i rzeczywistą wysokość szkody poniesionej przez przedsiębiorcę. W związku z tym, przedsiębiorca może swobodnie obciążać konsumenta ww. karami z przyczyn zależnych wyłącznie od jego woli. Natomiast w przypadku spowodowania jakiegokolwiek szkody, wysokość kary powinna ulec odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron lub osoby trzeciej. Zatem przypisywanie konsumentowi każdorazowo pełnej odpowiedzialności jest nadużyciem, które może prowadzić do naruszenia jego interesów. Nie jest bowiem dobrym standardem obrotu gospodarczego zastrzeżenie sobie przez ewidentnie silniejszą stronę umowy, w tym wypadku wynajmującego pojazd, bezwarunkowego prawa nałożenia na stronę słabszą, jaką jest konsument, sztywno ustalonej opłaty o charakterze kary umownej, zupełnie w oderwaniu od okoliczności danego zdarzenia. Powyższe świadczyć może o braku równowagi kontraktowej stron umowy wynajmu auta. Mając powyższe na uwadze, należy podnieść, iż przedmiotowe postanowienie wypełnia także hipotezę art. 385 [3] pkt 9 kc, który stanowi, iż: „w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności: (...) 9) przyznają kontrahentowi konsumenta uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy, (...)”

Analiza następnej zakwestionowanej klauzuli zawartej w §19 (zdanie drugie) wzorca umownego, pozwala stwierdzić, iż sprzeczność z dobrymi obyczajami przejawia się poprzez wyłączenie z góry przez przedsiębiorcę swojej odpowiedzialności z tytułu strat poniesionych przez konsumenta wskutek niemożliwości korzystania z wynajmu samochodu lub jego wyposażenia. Tym samym, przedsiębiorca przerzuca całe ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta. Zawarcie we wzorcach umownych stosowanych wobec konsumenta klauzul wyłączających bądź ograniczających odpowiedzialność przedsiębiorcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania w stosunku do najemcy stanowić może niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385 [3] pkt 2 kc: „w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności: (...) 2) wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.” Zatem, należy stwierdzić, iż takie ograniczenie/wyłączenie odpowiedzialności jest związane z istotnym naruszeniem interesów konsumentów. W sytuacji awarii pojazdu z przyczyny leżącej po stronie wynajmującego, konsument powinien mieć prawo dochodzenia odpowiednich roszczeń

na zasadach ogólnych. Ergo, taka konstrukcja postanowienia niewątpliwie prowadzi do nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków stron, co jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Podobnie zostało skonstruowane kolejne postanowienie wzorca §19, zdanie czwarte. Bowiern obciąża ono konsumenta ryzykiem z tytułu zdarzeń, które mogą skutkować wszelkimi uszkodzeniami pojazdu. Wynajmujący nakładając taką odpowiedzialność abstrahuje zupełnie od przyczyn i warunków, w jakich szkoda powstała. Najemca z natury rzeczy nie ma wpływu na wszystkie okoliczności, w jakich mogą powstać uszkodzenia auta, braki w jego wyposażeniu lub jego kradzież i przypisywanie mu pełnej odpowiedzialności może być nadużyciem dobrych obyczajów. Zatem najemca może być obciążony koniecznością wyrównania wszelkich szkód, także powstałych w okolicznościach od konsumenta niezależnych (w wyniku nieuzasadnionego rozszerzenia odpowiedzialności na podstawie przedmiotowej klauzuli). Niniejsza klauzula w sposób drastyczny narusza równowagę kontraktową stron umowy wynajmu samochodu. Stosowany przez wynajmującego automatyzm uznania, iż w sytuacji gdy ubezpieczenie nie obejmuje danej szkody lub gdy ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania, to szkodę powinien wyrównać najemca, prowadzi do uznania odpowiedzialność najemcy zupełnie w oderwaniu od okoliczności faktycznych. Taka sytuacja prowadzi do rażącego naruszenia ekonomicznych interesów konsumentów. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą podejmuje związane z nią ryzyko. W przypadku kwestionowanego przez Prezesa UOKiK postanowienia ryzyko to jest przerzucane na konsumentów, niezależnie od tego czy mieli oni wpływ na okoliczności, w których szkoda powstała.

Zaś w klauzuli zawartej w §21 regulaminu przedsiębiorca nie określa wysokości „opłaty karnej”. Może ona być zatem dowolnie przez niego ustalana, bez podania kryteriów. Zatem brak ww. przesłanek powoduje u konsumenta niepewność. Można bowiem stwierdzić, iż postanowienie zawiera braki co do rzetelnych informacji. W rezultacie, brak transparentności stosowania opłat może prowadzić do rażącego naruszenia ekonomicznych interesów konsumentów oraz rażącej dysproporcji praw i obowiązków stron umowy. Niniejsza konstrukcja postanowienia zawierająca zwroty niedookreślone może wprowadzać konsumentów w błąd co do zakresu posiadanych przez nich uprawnień ustawowych. W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż przedsiębiorca jako silniejsza strona umowy, wykorzystuje swoją przewagę. W rezultacie przerzuca on ryzyko finansowe prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta poprzez swobodną interpretację postanowień umowy, ograniczanie praw konsumentowi i obciążanie go nieuzasadnionymi kosztami.

Co więcej, zakwestionowane postanowienia (tj. §15, §19 zdanie drugie oraz zdanie czwarte, §20 w związku z §21) umożliwiają przedsiębiorcy wyłączenie lub istotne ograniczenie swojej odpowiedzialności względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania w przypadku przekazania do używania samochodu, który w chwili wydania posiadał wady, braki w wyposażeniu. W rezultacie, taka konstrukcja postanowień, a w szczególności §21 przyznaje przedsiębiorcy możliwość przerzucania ryzyka gospodarczego na konsumenta poprzez nałożenie obowiązku uiszczenia wszelkich kosztów (naprawy lub „opłaty karnej”) bez względu na okoliczności i stopień winy konsumenta. Taka swobodna interpretacja postanowień umowy dokonywana przez przedsiębiorcę może utrudniać konsumentowi realizację roszczenia w związku z ciążącą na przedsiębiorcy odpowiedzialnością z tytułu niezgodności przedmiotu najmu z umową. Przedmiotowe uregulowania niewątpliwie prowadzą do nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków stron, a przede wszystkim, rażąco naruszają ekonomiczne interesy konsumentów. W ocenie Sadu, takie działanie przedsiębiorcy bez wątplenia jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

W zakresie oceny stopnia naruszenia interesów konsumentów Sąd tutejszy podziela opinię Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyrok z dnia 2006-06-27, sygn. akt VI ACa 1505/05), że naruszenie interesów konsumenta, aby było rażące, musi być doniosłe czy też znaczące. Natomiast interesy konsumenta należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, ale też każdy inny, chociażby niewymierny. Zaliczyć tu można również dyskomfort konsumenta, spowodowany takimi okolicznościami jak strata czasu, naruszenie prywatności, niedogodności organizacyjne, wprowadzenie w błąd oraz inne uciążliwości, jakie mogłyby powstać na skutek wprowadzenia do zawartej umowy ocenianego postanowienia. Przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy groźących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź

to z przedsiębiorcą (np. renomowana firma), bądź to z konsumentem (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres grożących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności.

Stosowane przez pozwanego zapisy rażąco naruszają interesy konsumentów. W szczególności mogą one dotyczyć sfery ekonomicznej związanej z pozbawieniem możliwości uzyskania zwrotu uiszczonej kwoty za świadczenie niespełnione w całości lub części w przypadku rozwiązania umowy, jak również mogą wiązać się z obciążaniem konsumenta kosztami naprawy przedmiotu najmu bądź nakładaniu na niego obowiązku uiszczenia „opłaty karnej” w wysokości ustalonej dowolnie przez przedsiębiorcę bez względu na wysokość szkody, okoliczności i stopień winy konsumenta. W rezultacie, chociażby, na podstawie §21 konsument może być obciążony rażąco wysokimi kosztami, gdyż jak wynika z ww. postanowienia przedsiębiorca przyznaje sobie prawo do naliczania opłaty karnej w wysokości od 1-krotności do 20 – krotności stawki dobowej za wynajem pojazdu. Ponadto, należy zważyć również na fakt, iż postanowienie to pozwala obciążać konsumenta ww. opłatami lub może wiązać się z utratą kaucji bez względu na poniesione już wcześniej np. koszty naprawy, które zostały nałożone na niego zgodnie z wcześniejszymi postanowieniami wzorca (§15, §19, §20).

Mogą mieć również charakter nieekonomiczny, gdy polegają na ograniczeniu praw konsumentów np. w przypadku dochodzenia roszczeń na zasadach ogólnych, w sytuacji, gdy np. wada samochodu wynika z zaniedbania wynajmującego. Ponadto, przedmiotowe postanowienia mogą również wiązać się z dyskomfortem i uciążliwościami. W dodatku, przedsiębiorca przerzuca ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na klienta, co rażąco narusza jego interesy. Bowiernie przedmiotowe postanowienia uzależniają cięższą na przedsiębiorcy m.in. odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy od czynników zależnych wyłącznie od jego woli. Co więcej, przedsiębiorca przyznaje sobie prawo do jednostronnej interpretacji umowy, nie precyzując dokładnie, kiedy i w jakiej wysokości konsument zostanie obciążony „opłatą karną.” Brak transparentności stosowania opłat, może w rezultacie prowadzić do dyskomfortu i uciążliwości w przypadku, gdy jest to związane z rażącymi, wygórowanymi kosztami. Natomiast takie swobodne a zarazem rygorystyczne zachowanie profesjonalisty, który całkowicie przerzuca ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na klienta, wyłącza swoją odpowiedzialność i obciąża konsumenta wszelkimi kosztami bez względu na okoliczności np. powstania szkody i jej wysokość- zdaniem Sądu, prowadzi bezsprzecznie do zmniejszenia zaufania konsumentów do przedsiębiorcy.

Często konieczne jest również ustalenie, jak wyglądałyby prawa i obowiązki konsumenta w sytuacji braku analizowanej klauzuli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2007-03-19, sygn. akt III SK 21/06 oraz z dnia 2007-10-11, sygn. akt III SK 9/07). Jeżeli przepisy ogólne stawiają konsumenta w lepszej sytuacji niż postanowienia proponowanej umowy, to w zasadzie postanowienia te należy uznać za niedozwolone. Odstępstwo od tej zasady możliwe jest tylko, o ile zmiana jest uzasadniona specyfiką wzajemnych świadczeń lub jest kompensowana innymi postanowieniami wzorca.

Przedmiotowy wzorzec umowy reguluje prawa i obowiązki stron umowy najmu. Szczegółowe kwestie związane z najmem są uregulowane w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny.

Przechodząc do analizy klauzuli zawartej w § 5 regulaminu, należy podnieść, iż w świetle przepisu art. 659 kc stosunek najmu powstaje na podstawie umowy i polega na tym, że najemca uzyskuje prawo do używania rzeczy stanowiącej cudzą własność w zamian za zapłatę czynszu. Zatem podstawowym obowiązkiem najemcy jest zapłata wynajmującemu czynszu. Zasada ustalania wysokości czynszu w umowie jest niezmiernie istotna dla określenia obowiązków najemcy. W związku z tym, konsument powinien być świadomy o sposobie obliczania, jak również o wysokości obciążających go opłat przed zawarciem umowy. Zastrzeżona (na korzyść przedsiębiorcy) umownie dowolność interpretacji umowy w stosunku do tak istotnych czynników jak czynsz, wypełnia znamiona art. 385¹ k.c. oraz art. 385³ pkt 8, 9, 10 i 11 k.c. Niedopuszczalne jest bowiem tworzenie niejasnych uwarunkowań, które zezwalają na niecisłości w procesie świadczenia usług, a jednocześnie odbywają się ze szkodą dla konsumentów. Mając powyższe na uwadze, informacja o kosztach powinna zawierać wszystkie konieczne opłaty. Co więcej, muszą być one jednoznaczne i nie mogą wprowadzać konsumentów w błąd. Ponadto, należy dodać, iż wszystkie ceny i opłaty, powinny stanowić wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych uwzględniających podatek VAT.

W niniejszej sprawie przedsiębiorca przyznaje sobie prawo do zmiany czynszu w trakcie trwania umowy w przypadku dokonania zapłaty w obcej walucie. Zaś w sytuacji istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązania, konsument może być zobowiązany do uiszczenia czynszu w wysokości rażąco wygórowanej.

Zdaniem Sądu, niniejsze postanowienie wzorca umowy zawarte w §5 regulaminu wypełnia hipotezę art. 385[1] § 1 kc, zgodnie z którym niedozwolonymi są postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, nieuzgodnione z nim indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (co a contrario-wynika z ww. przepisu). Analizując powyżej wskazaną klauzulę, należy podnieść, iż postanowienie to nieprecyzyjnie ustala warunki przeliczania walut, istotne przy płatnościach w obcych walutach, dokonywanych przez konsumentów. Informacje zawarte we wzorcu są na tyle niedokładne, że najemca może pozostawać w niepewności co do ostatecznego wymiaru obciążających go opłat. W rezultacie, przedsiębiorca pozostawia sobie dużą swobodę w ustalaniu istotnej dla interesu konsumenta wielkości. Niedoinformowanie, czy też potencjalne wykorzystywanie niewiedzy konsumenta może skutkować naruszeniem jego interesów i spełnić przesłanki uznania, iż przedmiotowe postanowienie narusza klauzulę generalną z art.385[1] § 1 kc.

Odnosząc się do §6 wzorca umownego należy podnieść, iż zgodnie z art. 664 § 2 ustawy dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny najemca może wypowiedzieć najem ze skutkiem natychmiastowym. Dotyczy to przypadków, gdy: rzecz w chwili wydania najemcy miała wady, które uniemożliwiają przewidziane w umowie używanie rzeczy, wady rzeczy będącej przedmiotem najmu powstały po jej wydaniu najemcy, a wynajmujący mimo otrzymanego zawiadomienia nie usunął ich w czasie odpowiednim, albo jeżeli wady usunąć się nie dadzą.

Zaś na podstawie art. 673 § 3 kc., jeżeli czas trwania najmu jest oznaczony, zarówno wynajmujący, jak i najemca mogą wypowiedzieć najem w wypadkach określonych w umowie. Jednakże możliwość wypowiedzenia najmu zawartego na czas oznaczony nie może oznaczać całkowitej uznaniowości jednej ze stron. Jak wynika z uchwały SN z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 92/06, OSNC 2007, nr 7–8, poz. 102, możliwość wypowiedzenia ww. umowy powinna dotyczyć ważnych przyczyn. Odmiennie odniósł się do tej kwestii SA w P., który w wyroku z dnia 19 stycznia 2006 r., I ACa 833/05, LEX nr 186539, stwierdził, że: „przepis art. 673 § 3 k.c. nie precyzuje, jak ma wyglądać określenie «wypadków». Przyjmuje się jednak, że chodzi tu o wskazanie sytuacji, w których może nastąpić wypowiedzenie. Z punktu widzenia językowego wypadek to „zdarzenie, wydarzenie, fakt”. Zatem postanowienia umowy, ograniczające się jedynie do stwierdzenia, że dopuszczalne jest wypowiedzenie umowy najmu zawartej na czas określony, byłyby niezgodne z omawianym przepisem. Nie jest zatem dopuszczalne wypowiedzenie takiej umowy, jeżeli nie wymieniono w niej wyraźnie przyczyn uzasadniających takie wypowiedzenie. Strony mogą poza zasięgiem przepisów bezwzględnie obowiązujących dowolnie określić przyczyny wypowiedzenia umowy tak, by zabezpieczyły ich interesy.

W praktyce obrotu znacznie częściej zdarza się, że zakończenie stosunku umownego następuje na skutek oświadczenia woli jednej ze stron, zwykle z powodu niewykonywania lub niewłaściwego wykonywania umowy przez drugą. Tym samym, należy uznać, iż wypowiedzenie stanowi zwykły sposób zakończenia umowy, jak również może być sankcją za określone naruszenia umowy. Stąd też, taka konstrukcja klauzuli, która nie precyzuje ściśle sytuacji w jakich przedsiębiorca zobowiązuje się do zastosowania postanowienia, w ocenie Sądu, ma na celu wprowadzenie konsumenta w błąd co do przysługujących mu ustawowo uprawnień. Bowiern przedmiotowe postanowienie wyłącza odpowiedzialność przedsiębiorcy w przypadku np. oddania do użytku wadliwego samochodu swojemu najemcy.

Nawiązując do kwestionowanego przez powoda postanowienia, należy podnieść, iż wypowiedzenie należy rozumieć jako oświadczenie woli jednej ze stron stosunku prawnego, które zmierza do rozwiązania tegoż stosunku prawnego w całości lub w części. Na podstawie art. 365¹ KC „Zobowiązanie bezterminowe o charakterze ciągłym wygasa po wypowiedzeniu przez dłużnika lub wierzyciela z zachowaniem terminów umownych, ustawowych lub zwyczajowych, a w razie braku takich terminów niezwłocznie po wypowiedzeniu.” Zatem, skutkiem wypowiedzenia jest zniesienie stosunku prawnego w całości lub w części na przyszłość, poczynając od momentu złożenia drugiej stronie oświadczenia woli stosownej treści. Tym samym, wypowiedzenie pozwala na pozostawienie w stanie nienaruszonym stosunku

prawnego istniejącego między stronami w przeszłości, a więc nie powoduje zobowiązania stron do zwrotu spełnionych już świadczeń. Zatem a contrario należy stwierdzić, iż strony są zobowiązane do zwrotu świadczeń uzyskanych bezpodstawnie. W sytuacji rozwiązania umowy przedsiębiorca zobowiązany jest oddać swojemu kontrahentowi świadczenie nienależne w związku z wygaśnięciem umowy. Mając powyższe na uwadze, wypowiadając umowę przedsiębiorca ma prawo zatrzymać tylko tę część wynagrodzenia, która odpowiada rzeczywistemu okresowi wynajmu samochodu. Tym samym, jest on zobowiązany do zwrotu pozostałej części. Ponadto, należy uznać, iż przedmiotowe postanowienie zawiera się w przepisie art. 385 [3] pkt 13 kc, który stanowi, iż: „w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności: (...) 13) przewidują utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiadają, rozwiązują lub odstępują od umowy,(...)”

Analizując kolejne postanowienia tj. §15 oraz §20 przedmiotowego wzorca, należy wpierr odnieść się do instytucji kary umownej. Kara umowna uregulowana jest w przepisie art. 484 kc, który stanowi, iż w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Jednakże, w sytuacji, gdy zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej. To samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. Natomiast, należy mieć na względzie, iż przedmiotowe postanowienie dotyczy wzorców umownych zawieranych z konsumentem, na których treść nie miał on rzeczywistego wpływu. Tym samym, przedmiotowe postanowienie zawiera się w przepisie art. 385³ pkt 17 k.c. Zgodnie z ww. przepisem zastrzeżona we wzorcu umownym rażąco wygórowana kara umowna obciążająca konsumenta, (który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy zawartej z przedsiębiorcą) nie wiąże go, jeżeli nie została z nim indywidualnie uzgodniona. W takim przypadku regulacja art. 484 § 2 k.c. jawi się jako przepis ogólny, którego zastosowanie zostaje wyłączone ze względu na powyżej wskazaną normę szczególną. Inaczej mówiąc, zastrzeżona rażąco wygórowana kara we wzorcu umownym nie będzie podlegała miarkowaniu, gdyż jako niedozwolone postanowienie umowne będzie uznawana za nieważną.

Następnie, postanowienia zawarte w §19, §20 oraz §21 regulaminu regulują odpowiedzialność stron umowy. Zgodnie z przepisem art. 662 § 1 kc: „Wynajmujący powinien wydać najemcy rzecz w stanie przydatnym do umówionego użytku i utrzymywać ją w takim stanie przez czas trwania najmu.” Natomiast a contrario z przepisu art. 662 § 3 kc wynika, iż jeżeli rzecz najęta uległa zniszczeniu z powodu okoliczności, za które wynajmujący ponosi odpowiedzialność, ma on tym samym obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego. Zgodnie z art. 664 § 2 kc: „jeżeli w chwili wydania najemcy rzecz miała wady, które uniemożliwiają przewidziane w umowie używanie rzeczy, albo jeżeli wady takie powstały później, a wynajmujący mimo otrzymanego zawiadomienia nie usunął ich w czasie odpowiednim, albo jeżeli wady usunąć się nie dadzą, najemca może wypowiedzieć najem bez zachowania terminów wypowiedzenia.” Odnosząc się do niniejszych postanowień, należy wskazać, iż w sytuacji np. awarii pojazdu z przyczyny leżącej po stronie wynajmującego, konsument powinien mieć prawo dochodzenia odpowiednich roszczeń na zasadach ogólnych. Natomiast przedsiębiorca ewidentnie wyłącza swoją odpowiedzialność w powyższym zakresie ograniczając tym samym ustawowo przyznane konsumentom prawa.

Odnosząc się do §19 (zdanie czwarte), postanowienie nakładające na najemcę obowiązek pokrycia szkód, których nie wyrównało ubezpieczenie wynajmującego, w ocenie Sądu, narusza równowagę kontraktową stron umowy najmu. Obowiązek wypłaty odszkodowania niejako w zastępstwie zakładu ubezpieczeniowego, gdy ten uznaje brak swojej odpowiedzialności stanowi nadużycie. Bowiern przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą podejmuje związane z nią ryzyko. Natomiast w niniejszej sprawie ryzyko to jest przerzucane na konsumentów, co jest skutkiem zaniedbania właściwego ubezpieczenia wynajmowanego auta. Należy podnieść, iż obowiązek odpowiedniego ubezpieczenia ciąży na przedsiębiorcy. Co więcej, należy podnieść, iż przedsiębiorca wyłącza swoją odpowiedzialność i obciąża nią konsumenta. Nie bierze on przy tym pod uwagę okoliczności, winy i wysokości poniesionej szkody. W związku z powyższym, zdaniem Sądu, ww. postanowienia wypełniają hipotezę art. 385[1] § 1 kc, który stanowi, iż: „postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.”

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385[1] § 1 kc, Sąd uznał zakwestionowane postanowienia wzorca za niedozwolone, zaś na podstawie art. 479[42] § 1 kpc zakazał ich wykorzystywania w obrocie z udziałem konsumentów.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 98 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Przyznane stronie koszty stanowią wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360 zł - ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt. 2 w zw. z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2002-09-28 w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Mając na uwadze wynik sprawy, orzeczenie o nakazaniu pobrania od strony pozwanej opłaty od pozwu uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 2005-07-28 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt strony pozwanej zarządzono na podstawie art. 479 [44] kpc.

SSO Anna Iwaszko